

# כך זה התחיל



1925: אדולף היטלר יוצא מאולם האסיפה, עיף זכ"פוף, אחרי שנאם כמשך שלוש שעות תמימות. לי יד הדלת מריעים לו אני שי הס.א. בחולצות זכ"פ מכנסיים חומים (מימין), ואנשי ס.ס. בחולצות חר"מות ומכנסיים שחורים.

הסובבים אותו. ההיסטוריה מכירה גם מיקרים של טירוף המוני, כשערים שלמות לקו לשעה חולפת, בטירוף מיסתורי. אולם גם כך היה הטירוף אי בתוך עולם נורמאלי.

ואילו המשטר שאייכמן פעל בשליחותו, לא היה אי. הוא שלט במשך 12 שנה באחת האומות הגדולות בעולם; ובמשך חמש שנים של מלחמה — נפילת פאריס עד לכיבוש ברלין — היה שליט יחיד על מיטב ארצות-התברות של אירופה. אם אומנם היו מנהיגיו ופקידיו מטורפים, הרי לא היה זה טירוף רגיל.

אייכמן איננו "פושע" במובן המקובל של המילה, ואף לא "מטורף" במובן הרגיל. הוא יציר תקופתו ומשטר. אי אפשר להבינו נכונה מבלי להבין תקופה זו ומשטר זה.

**אם שמעת השבוע את קולו של אייכמן בוקע מן המקלט, אם עקבת אחרי הדברים המזעזעים שהושי מעו באולם בית-המשפט — אין ספק כי רצונך להי דור אל סודות התעלומה הנאצית, להבין את מהות הנאציזם, את דרך עלייתו לשלטון, את המאבקים שהתנהלו מאחורי הקלעים של מישטר. זה נושא "צלב הקרס", סיפרו של אורי אבנרי, שמהדורתו השנייה נמצאת עתה למכירה, אחרי שהמהדורה הראשונה אזלה תוך שבועיים ככל רחבי הארץ.**

אחרי פירסום סידרת-המאמרים "אייכמן — איש ותקופתו" מעל עמודי העולם הזה, כתב אורי אבנרי ספר זה, בו כלל שפע רב של פרטים חדשים, הרחיב בהרבה את היריעה והטיל אור על שטחים רבים נוספים. מטרתו לדרבן את הקורא הישראלי האינטליגנטי ל מחשבה עצמית על הנאציזם — בעבר, בהווה ובעתיד. הוא כבר גרס לזיכוכחים טועים בבתיים רבים.

הספר נמצא למכירה בכל הקיוסקים — 270 עמודים, 1.20 ל"י.

## וכך זה נגמר

1961: אדולף אייכמן יושב בתאי הזכוכית של בית-העם הירושלמי, ליד שוטר ישראלי, מקשוב ב" עיניים עצומות ובפה קמוץ לדבי ריו המזעזעים של גדעון האוזנר, ביום הראשון של נאום התביעה.



2012

בילדותנו נפוצה בארץ בדיחה אודות ה נציב העליון הבריטי, שביקש להתפטר מ תפקידו. הוא התלונן בפני הממונים עליו בלונדון: "הערבים משמיצים אותי וטוענים שאני סוכן היהודים, ואילו היהודים מש מיצים אותי וטוענים שאני סוכן הערבים. אני לא יכול לסבול זאת יותר."

למחרת היום הגיע אליו מיברק בהול ממשרד-המושבות בלונדון: "זה בסדר. כשי צד אחד יפסיק להתלונן עליך, נפטר אותך." השבוע הרגשני כמעט כמו אותו נציב מיסכן. הלכתי ברחוב דינגווף, והנה עצרני ידי, כשפניו זועמות: "האיןך מתבייש? איך אתם מעזים להציג מרגל נאלח באור כל-כך סימפאטי?"

לא הרחקתי עשרים צעד מאותו מקום, כאשר עצרני ידיד שני. "די, החל מהיום אני לא אדבר איתך יותר," הטיח בפני ברוגז, "גם אתם הצטרפתם למסע הביום של מנג' נון-החושך נגד ברי?"

כך זה נמשך כל השבוע.

★ ★ ★

איני מאמין כי שרותי-הבטחון ביימו ב דון אשמה נגד ה"דר בר, מתוך כוונה גלוי זה להסית את דעת הציבור מפרשת-לבון, או כתוצאה מקנוניה בין נערי-החצר. אומנם ידוע כי כמה מנערי-החצר שונאים את בר מימים ימימה. יתכן גם כי כמה מהם, שכבר שמו עינם על כס ראש-הממ שלה, היו רואים בעין יפה פרשה שתחסל את בן-גוריון ופרס, ושתפנה את הדרך בפני חבר אחר באותה קבוצה.

אולם קשה להניח כי מישהו היה יוזם בודון קנוניה כזאת דחקא עתה, בפרוס מלחמת-הבחיורות, כאשר קרנם של כל נע רי-החצר גם יחד ירדה עד עפר כתוצאה מפרשת-לבון. אותן התכונות, שהחשידו מ ראש את ההאשמות נגד אהרון כהן, אינן קיימות הפעם. על כן היה רק אדם קל-דעת פוסל מראש וילא בדיקה את כל האשמות שרותי-הבטחון בענין בר.

אולם מכאן ארוכה הדרך אל הקיצוניות ההפוכה. חוק הוא במדינה זו כי אדם חף מכל פשע, עד אשר יורשע בבית-דין מוס מך. ד"ר בר לא הורשע. עדיין לא העומד אפילו לדין. עדיין לא תמה החקירה. עדיין לא ברור אפילו באיזה סוג של ריגול מא שימים אותו.

על כן עמדת רוב העתונים בפרשה זו מוקצית מחמת מיאוס. כמו עדת זאבים מור עבים, השוחחים לטרף, התנפלו על בר מן הרגע הראשון, שיטעוהו לגורים. השמועות הפאנטסטיות ביותר הודפסו ללא אבחנה, בכותרות שמנות. הרכילות הנאלחת ביותר פורסמה בהרחבה, בתענוג סאדיסטי של פורטאנים חסרי כוח-גברא, ללא התחשבות בסבלם של אשה וילדים שהם לכל הדעות חפים מכל פשע. במורת-רוח מיוחדת עלי לציין כי בראש מסע מכוער זה עמדו כת בים הידועים בחוגי המיקצוץ כדוברי מני גנון-החושך.

משפטי-לינק' זה, שנערך בפרהסיה, תוך בזיון המשפט, יעורר רגשי תיעוב וסלידה בלב כל אזרח החרד במידה שהיה לבטחון המדינה ולשלטון החוק. אני שמח שעתון זה, גם בדיפתו עטורת-הצלחה אחרי סקופים, שמר על חושי-המידה ונשאר (דר מני כיחיד) נקי מכתם זה.

★ ★ ★

בשבוע שעבר סיפרתי במדור זה על ה מהומה ההמונית שאחזה באלפי קוראים בצפון תל-אביב בשעות הקטנות של הלילה, עם הופעת גליון העולם הזה במוצאי-שבת. כאשר הופיע כעבור שלושה ימים הגליון השני (שכבר ניכנס לפולקלור הפרטי של המערכת בשם "הגליון הצהוב"), זכה אף הוא לתגובה רבה מצד הקוראים. במקומות אחרים בארץ אול עוד לפני הצהריים, ביום הופעתו.

כמה וכמה קוראים טילפנו למערכת כדי לחוות את דעתם החיובית או השלילית על עמדת העתון. על כולם עלה קורא אחד, שביקש בזה אחר זה לדבר עם העורך הי ראשי, ראש המערכת, עורך-המישנה והכתב הראשי. כאשר לא מצא איש מהם במשרד, הודיע למוכרי: "גא למסור להם שאני מרו גז מאוד. קיויתי למצוא בעתון, ערב יום העצמאות, דברים מעודדים ומשמחים. במ קום זה עשו לי רע על הנשמה."

מה אפשר לעשות, קורא יקר? לא אנחנו גרמנו לכך שמשפט אייכמן יפתח ימים מעטים לפני יום-העצמאות, ולא אנחנו אסרנו על פירסום פרשת-בר עד ארבעה ימים לפני החג.

לא יזמנו אפילו את הפלישה לי קובה. בחיי!

אדע כפ